

Aan: Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisaties van Accountants
Adviescollege voor Beroepsreglementering

Per e-mail: consultaties@nba.nl

Tilburg, 29 oktober 2024
Kenmerk: 24-006/KB/VV

Betreft: Reactie Consultatie Kwaliteitsmanagement tweede tranche

Geachte heer/mevrouw,

Met dit schrijven reageren wij graag op de consultatie Kwaliteitsmanagement tweede tranche.

1. *Heeft u opmerkingen bij de Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement zoals opgenomen in bijlage I?*

Paragraaf 2 van het consultatiedocument stelt: “Tenslotte wordt de invoering van ISQM aangegrepen door NBA door kritisch te kijken naar specifiek Nederlandse vereisten (zogenoemde ‘gold plating’) boven de internationale normeringen. Met het oog op het verminderen van de regeldruk beogen we gold plating zo veel mogelijk te vermijden.” In dit kader bevat paragraaf 5 van het consultatiedocument een opsomming van de bepalingen uit de NVKS die de NBA beoogt te laten vervallen.

Vanuit het oogpunt van internationale harmonisatie en consistentie van (beroeps)regelgeving, onderschrijven wij het belang van het vermijden van ‘gold plating’. Desondanks hebben wij de indruk dat de voorgestelde Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement nog steeds enkele bepalingen bevatten die verder gaan dan wat de ISQM1 voorschrijft en derhalve kunnen worden getypeerd als ‘gold plating’ die volgens ons onwenselijk is:

- Uit artikel 3 van de Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement volgt dat het kwaliteitsmanagementsysteem van toepassing is op assurance-opdrachten of aan assurance verwante opdrachten en alle opdrachten, die voor accountants zouden kwalificeren als assurance-opdracht of aan assurance verwante opdracht (onderstreping toegevoegd). ISQM1 stelt van toepassing te zijn op controles of beoordelingen van financiële overzichten, andere assurance-opdrachten en aan assurance verwante opdrachten, en bevat geen verwijzingen naar ‘gelijkwaardige’ opdrachten die worden uitgevoerd door andere professionals. De ISQM1-implementatiegids die de IAASB heeft gepubliceerd, verwijst voor de reikwijdte van de verplichtingen rondom kwaliteitsmanagement uitsluitend naar opdrachten waarvoor specifieke beroepsstandaarden gelden die zijn uitgevaardigd door de IAASB. Werkzaamheden die worden uitgevoerd door andere professionals en mogelijk lijken op werkzaamheden die ook worden uitgevoerd door accountants (maar niet uitsluitend zijn voorbehouden aan accountants) lijken niet te vallen binnen de reikwijdte van ISQM1.

- Uit artikel 4, eerste lid, van de Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement volgt dat een persoon met eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsmanagement een accountant moet zijn. Volgens ISQM1 wordt de eindverantwoordelijkheid voor het kwaliteitsmanagementsysteem in beginsel toegewezen aan de chief executive officer of managing partner (of aan een gelijkwaardige functie) van het kantoor. Dit betekent dat de nieuwe Nadere voorschriften kwaliteitsmanagementsysteem praktisch resulteren in een verbod om een niet-accountant tot CEO van een accountantskantoor te benoemen.
 - ISQM1, en derhalve ook de Nederlandse vertaling daarvan in SKM1, stelt eisen aan het kantoor. Waarschijnlijk vanwege het feit dat de NBA formeel uitsluitend eisen kan stellen aan individuele beroepsbeoefenaren, bevatten de Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement een ‘omslachtige’ constructie waarin de eisen aan het kantoor indirect worden gesteld via eisen aan individuele beroepsbeoefenaren. Zo bevat artikel 4, tweede lid, niet de directe verplichting aan het kantoor om het orgaan dat eindverantwoordelijk is voor kwaliteitsmanagement in meerderheid te laten bestaan uit accountants. In plaats daarvan bevat het een verbod aan individuele beroepsbeoefenaren om werkzaam te zijn bij of verbonden te zijn aan een kantoor waar dat orgaan niet in meerderheid bestaat uit accountants. Vanuit het perspectief van toezicht en handhaving is dit feitelijk een heel andere norm. In plaats van het bestuur van een kantoor rechtstreeks aan te spreken op het feit dat het bestuur niet in meerderheid bestaat uit accountants, moeten nu alle werkzame en verbonden accountants worden aangesproken op het feit dat zij geen ontslag hebben genomen nadat zij hebben geconstateerd dat de meerderheid van hun bestuur niet uit accountants bestaat.
2. *Kunt u zich vinden in het voorstel om de vereisten inzake stemrechten, dagelijks beleid, beroepsaansprakelijkheidsverzekering en de waarnemingsregeling op te nemen in SKM 3N?*

Ja, wij kunnen ons vinden in het voorstel om de vereisten inzake stemrechten, dagelijks beleid, beroepsaansprakelijkheidsverzekering en de waarnemingsregeling op te nemen in SKM 3N. Wij begrijpen de noodzaak om eisen aan accountantskantoren op te nemen in een dergelijke standaard onder een nader voorschrift, terwijl nagenoeg gelijklopende eisen aan accountantsorganisaties zijn opgenomen in wet (Wta) of verordening (VAO) (aangezien de NBA op grond van de Wet op het accountantsberoep uitsluitend een verordening over dergelijke onderwerpen kan opstellen voor accountantsorganisaties), maar merken daarbij wel op dat het de begrijpelijkheid van het gehele regelgevend kader niet direct bevordert.

3. *Heeft u inhoudelijke opmerkingen bij SKM 3N zoals opgenomen in bijlage II?*

Ons is niet geheel duidelijk waarom de vereisten voor accountantskantoren met betrekking tot stemrechten, waarneming en beroepsaansprakelijkheidsverzekering op onderdelen (inhoudelijk en/of tekstueel) niet gelijklopend zijn aan dergelijke vereisten voor accountantsorganisaties.

Tevens is ons niet geheel duidelijk waarom de vereisten met betrekking tot stemrechten en dagelijkse beleidsbepalers uitsluitend van toepassing zijn op kantoren die assurance-opdrachten uitvoeren (en blijkbaar niet op kantoren die uitsluiten aan assurance verwante opdrachten uitvoeren), terwijl de vereisten met betrekking tot waarneming en beroepsaansprakelijkheidsverzekering wel op alle accountantskantoren van toepassing zijn.

In paragraaf 19 lijkt ten onrechte te worden verwezen naar paragraaf 10, waar waarschijnlijk zou moeten worden verwezen naar paragraaf 18. Daarbij vragen wij ons af waarom in deze paragraaf geen bedragen zijn opgenomen, terwijl in het equivalente vereiste in de VAO dergelijke bedragen wel expliciet zijn vermeld.

4. *Heeft u opmerkingen bij de voorgestelde inwerkingtreding en het voorgestelde overgangsrecht?*

In lijn met onze reactie op het consultatiedocument Kwaliteitsmanagement eerste tranche, hebben wij in beginsel geen bezwaren tegen de voorgestelde gedifferentieerde inwerkingtreding. Wel vragen wij aandacht voor de formulering van wat precies wordt bedoeld met bijvoorbeeld “inwerkingtreding op 1 januari 2025”. Wanneer dient het kwaliteitsmanagementsysteem te zijn opgezet en geïmplementeerd en wanneer dient de eerste jaarlijkse evaluatie te hebben plaatsgevonden?

Mocht u naar aanleiding van deze reactie nog vragen hebben, dan kunt u uiteraard contact met ons opnemen, via BVT@bdo.nl.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance,
namens deze

w.g.

P.M. Belfroid RA
Lid MT Audit & Assurance

w.g.

K.J.A. Bastings RA
Partner Bureau Vaktechniek Accountancy